

Stichting Werelderfgoed Kinderdijk

BEGROTING 2019

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u onze begroting voor het jaar 2019 aan. Deze begroting is bedoeld voor iedereen, die op welke wijze dan ook betrokken is bij ons Unesco Werelderfgoed Kinderdijk. Door deze begroting willen wij iedereen meer inzicht geven in wat er allemaal gebeurt in en bij de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk.

Het is weer een begroting in lijn met die van vorig jaar, en een begroting met niet alleen maar cijfers. Wanneer u als lezer aanbevelingen heeft, waardoor de leesbaarheid verder verbeterd kan worden, houden wij ons aanbevolen.

Het bestuur / directie

C. van der Vlist en J.J. Mellegers

Inhoudsopgave

Doel en Missie van de Stichting	4
Ontwikkeling 2019 – Project Entreezone	5
Stakeholders	6-12
Investeringsprogramma 2019	13
Financiële begroting - wat gaat het kosten?	14-15
SWOT-analyse	16

In de statuten zijn de doelen en de missie van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk als volgt vastgelegd:

Onze doelen

- hoofdzakelijk het in stand (doen) houden van molens en opstallen in het molengebied Kinderdijk die geheel of gedeeltelijk zijn aangemerkt als beschermd monument als bedoeld in de Monumentenwet 1988;
- het behouden en conserveren van het molengebied Kinderdijk als (cultuur)historisch- en natuurmonument;
- het bevorderen van de publieke presentatie en de toegankelijkheid van het Werelderfgoed Kinderdijk, binnen de context van de huidige gebiedskenmerken, zijnde de historie, de cultuur en de natuur (instandhouding van het huidige unieke karakter en de identiteit, zonder aantasting van de cultuur-, landschappelijke en natuurhistorische waarden);
- het bevorderen van kennisoverdracht omtrent het Werelderfgoed en de (historische) functie van de molens en waterstaatswerken, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Onze missie

Het beheren van, het ontwikkelen van en het informeren over het Werelderfgoed Kinderdijk-Elshout.

Ontwikkeling 2019 – Project Entreezone

Naast onze primaire taak, het onderhouden van onze monumenten en het gebied, zal de meeste aandacht uitgaan naar het realiseren van de plannen voor de entreezone. Dit betekent niet alleen grote fysieke ingrepen, maar ook grote veranderingen op het terrein van productontwikkeling, educatie en in de organisatie.

De fysieke ingrepen bestaan uit:

- Het realiseren van het natuurpad van de uit- en instapzone naar het ontvangstgebouw groepen.
- Het achter het Wisboomgemaal realiseren van het ontvangstgebouw groepen, waar kantoren, facilitaire ruimten en een werkplaats komen.
- Achter het Wisboomgemaal zal het voormalige hulpgemaal worden gereconstrueerd en in gebruik worden genomen als filmzaal.
- Achter het Wisboomgemaal wordt een educatiegebouw gerealiseerd.
- De terreininrichting van dit gebied wordt opgepakt om een goede verbinding voor de bewoners van de Overwaard te maken.
- Er komt een nieuwe ingang voor het Wisboomgemaal.
- Een van de aanwezige oude molenschuurtjes is op verzoek van de monumentencommissie niet gesloopt en zal een grote opknopbeurt krijgen en in gebruik worden genomen als opslagplaats.
- Tussen het zojuist beschreven terrein en de Middelkade komt een nieuwe brug, zodat bezoekers niet meer langs het Kok gemaal hoeven te lopen.
- Langs de Middelkade gaan wij het nieuwe bezoekerscentrum realiseren en aansluitend de Molenhoek slopen.
- Tot slot, voor wat betreft de fysieke ingrepen in relatie met de entreezone, zullen de realisatie van de molenroedenloods bij Museummolen Blokweer en het doortrekken van het wandelpad langs de Middelkade opgestart worden. Deze projecten maken onderdeel uit van de subsidievoorwaarden van de Provincie voor het realiseren van de entreezone.

In totaal investeren we rond de € 8.000.000,--, dit is het afgelopen jaar geaccordeerd. Deze investering heeft een grote impact op onze cash-flow.

De medewerkers en vrijwilligers die betrokken zijn bij de productontwikkeling en educatie staan het komende jaar voor een grote uitdaging om alle nieuwe gebouwen een goede plaats te geven in het aanbod voor onze bezoekers. Alle aanpassingen betekenen veranderingen voor looproutes, bewegwijzering, verhaallijnen enz. Dit alles zet ook een grote druk op onze organisatie, inclusief de inzet van onze vrijwilligers. Mensen moeten veranderen van werkplek en er komen veel nieuwe werkplekken bij. Winkels en horeca verhuizen, net als de workshopruimten. Tevens wordt de indeling van bestaande gebouwen aangepast. Dit alles zal het komende jaar veel vergen van onze medewerkers en vrijwilligers. Niet alleen veel inzet, maar ook flexibiliteit en geduld.

Daarnaast gaat er meer veranderen in de organisatie Dit heeft met name te maken met de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering. Onze rol als stichting wordt steeds veelzijdiger. Taken als beheer openbare ruimte, bepalen uitstraling gebied, onderzoek mogelijkheden verbeteren groenbeheer en uitvoering van afspraken in het kader van Visitor Management en Gebiedsperspectief komen meer op onze weg. Deze verantwoordelijkheden gaan wij niet uit de weg.

Onze stakeholders

Als je wilt laten weten wat je beleid is en welke doelen je nastreeft, kun je dat op vele manieren verwoorden. Wij willen dit doen door het benoemen van een aantal stakeholders (betrokkenen) en beschrijven wat wij in 2019 gaan doen, specifiek in relatie tot deze stakeholders.

In willekeurige volgorde van belangrijkheid:

UNESCO

- Met een aantal aandachtspunten is Icomos positief over onze plannen. Het komende jaar zullen wij UNESCO op de hoogte houden van de voortgang in onze plannen en van eventuele aanpassingen.

Ministerie van Cultuur / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

- In samenwerking met de RCE wordt het managementplan uitgevoerd.
- Gebruik maken van expertise die aanwezig is bij de RCE ter realisering van onze doelen.

Stichting Werelderfgoederen Nederland

- Samen met de andere werelderfgoederen in Nederland proberen wij de belangstelling en bekendheid te vergroten.
- Kinderdijk is verantwoordelijk voor het organiseren van publiekspresentaties van de werelderfgoederen. Dit zal in het komende jaar de fiets- en wandelbeurs zijn, zowel in Utrecht als in Gent (B).

Waterschap Rivierenland

- Het maken van goede afspraken over beheer en onderhoud van de fysieke ruimte.
- Minimaal 1 x per maand gezamenlijk overleg over planning en realisatie, met name over de uitvoering van onze plannen met de entreezone, maar ook over de ambities van het waterschap.
- Minimaal 1 x per jaar bestuurlijk overleg.
- Proberen waar wij kunnen afspraken te maken over samenwerking, door bijvoorbeeld educatie te gaan verzorgen voor jeugd.
- Afspraken proberen te maken om molens en gemalen zoveel mogelijk te laten malen op een wijze die iets toevoegt voor de educatie.

Regio AV en Regio Drechtsteden

- Als UNESCO Werelderfgoed zijn wij een belangrijke toeristische trekker voor de regio's. Individueel zit er een groot verschil tussen hoe gemeentes aankijken tegen de kansen die toerisme kan bieden. Binnen de Drechtsteden zien vooral Dordrecht en Alblasterdam de kansen.
- Voor deze regio lijkt het komende jaar ook heel erg in het teken te staan van de herindelingen die spelen. Gorinchem wil wel de banden met ons aanhalen om toerisme uit Zuid-Korea te promoten.

Provincie Zuid-Holland

- De provincie ziet het Werelderfgoed Kinderdijk als een icoon voor de toeristische ontwikkeling. Zij investeert om partijen samen te brengen om doelen te bereiken. Met name via het project Waterdriehoek (Erfgoedlijnen) neemt de provincie de leiding om het bereiken van doelen in subsidieland te stroomlijnen.
- De combinatie vervoer over water en erfgoedlijnen past bijna naadloos in onze visie. Ook wij zullen komend jaar blijven participeren en investeren in deze vruchtbare samenwerking.
- Naast de erfgoedlijnen is ook de afdeling "groen" een belangrijke partij, die betrokken is bij het realiseren van onze doelen.
- Minimaal 1 x per jaar bestuurlijk overleg.
- Regelmatig overleg met de beleidsmakers afdelingen groen, erfgoed en vervoer. Bij de provincie wordt ook steeds meer gezien dat de integraliteit van de beleidsterreinen meerwaarde heeft.
- De provincie werkt mee aan het opstellen van het gebiedsperspectief.

Gemeente Alblasterdam en Gemeente Molenwaard (per 1-1-2019 Gemeente Molenlanden)

- Samen met deze twee gemeenten wordt uitvoering gegeven aan het financieel arrangement. Dit arrangement regelt onder meer dat de betalende bezoekers een bijdrage leveren aan de gemeenschap. Dit wordt deels ingevuld doordat de SWEK jaarlijks een bijdrage stort in een regionaal fonds. In 2019 worden de eerste uitkeringen gedaan uit het fonds dat is ingesteld ter stimulering van de toeristische en recreatieve initiatieven in de regio.
- Samen met de provincie wordt door de twee gemeenten een gebiedsperspectief opgesteld om alle ontwikkelingen die (gaan) spelen rondom Kinderdijk in beeld te brengen. In dit perspectief krijgen ook de ambities van de twee gemeenten en de uitdagingen op het gebied van Visitor Management een plaats.

Hieronder vallen bijvoorbeeld de westrand Nieuw-Lekkerland, Haven Zuid, Mercon Kloos en de waterentree bij Kinderdijk (tunnel). Maar ook wordt nagedacht over de koppeling met de toekomstige dijk aanpassingen.

- Minimaal 1 x per 2 maanden bestuurlijk overleg.
- Het betrekken van de gemeenten in onze plannen voor het ontwikkelen van een customer journey app.
- Er is eind 2018 een prijsvraag uitgeschreven voor de Waterentree Kinderdijk. Dit leidt in 2019 tot een plan en ambitie. De Waterentree is een project, waarbij gekeken wordt naar de veiligheid (en een oplossing) voor de gasten die over water naar Kinderdijk komen. Op dit moment moeten zij de drukke dijk oversteken om in het molengebied te komen.

Natuurorganisaties

- Ons prachtige gebied is, naast Werelderfgoed, ook een uniek gebied van flora en fauna. Wij werken graag samen, zodat ook deze organisaties de mogelijkheid krijgen inhoud te geven aan hun wens om meer aan educatie en beleving te doen.
- Samen worden plannen ontwikkeld om ook natuureducatie een plaats te geven binnen Kinderdijk.
- De belangrijkste stakeholders op dit gebied zijn de Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard" en Staatsbosbeheer.

Bewoners van onze molens

- Veel van onze bewoners zijn tevens vrijwillig molenaar en helpen daarmee de SWEK om Kinderdijk een levend Werelderfgoed te doen zijn.
- Er zal gekeken moeten worden hoe alle bewoners beter meegenomen kunnen worden in de nieuwe ontwikkelingen die in de toekomst gaan plaatsvinden. Met elkaar zullen we kijken hoe we hier op de beste manier inhoud aan kunnen geven.
- Vanuit de SWEK zal in ieder geval regelmatig gecommuniceerd worden naar alle bewoners middels een nieuwsbrief, om aan te geven wat er speelt binnen en rondom de SWEK.
- In overleg met bewoners worden nieuwe huur-, erf- en molenaarsovereenkomsten opgesteld.
- De technische commissie zal ook dit jaar weer een ronde van inspectie doen. Het doel van de technische commissie is om de communicatie tussen bewoners en molenaars over onderhoud en onderhoudsplanning te verbeteren. Ook kan met een technische commissie meer specifieke kennis benut worden, die anders professioneel ingehuurd moet worden.

- De jaarlijkse verlichtingsweek in september wordt vooraf met de bewoners besproken en achteraf geëvalueerd.

Vrijwilligers

- Onze organisatie heeft een groot aantal vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn belangrijk en noodzakelijk om de doelen en ambities van de stichting te kunnen realiseren. De kassamedewerkers, hosten, gidsen, schippers en klusvrijwilligers zijn de kracht en ruggengraat van onze stichting.
- Trainingen en workshops voor onze vrijwilligers zullen aangeboden blijven worden.
- Het aantal vrijwilligers naar behoefte werven.
- Naast overleg vanuit directie met de Vrijwilligersraad wordt maandelijks overlegd tussen MT en een delegatie vanuit de vrijwilligers.
- De kennis van onze vrijwilligers proberen wij zo goed mogelijk te benutten. Dit betekent naast de reguliere overleggen ook gezamenlijk brainstormen over de toekomst en kijken welke rol vrijwilligers kunnen krijgen in projectteams en werkgroepen van onze projecten.
- Er komt een project voor vluchtelingen/statushouders, in samenwerking met Vluchtelingenwerk. Er wordt gekeken naar wat geschikt vrijwilligerswerk is voor deze groep. Dit kan ook plaatsvinden in het kader van het inburgeringstraject.

Personeel en organisatie

- De afgelopen periode is hard gewerkt door het personeel. Veel veranderingen, een sterke groei van het aantal bezoekers en vrijwilligers, en veel projecten die worden uitgevoerd. Dit alles vraagt veel verantwoordelijkheid van iedere medewerker.
- Wat moet blijven is de loyaliteit van de kleine organisatie naar elkaar en de geweldige betrokkenheid bij het werk en het gebied.
- Jaarlijks zal met iedereen een ontwikkel- en beoordelingsgesprek worden gehouden.
- De organisatie draait met een nieuw reserverings- en boekingsstelsel. Dit is ook gekoppeld aan de financiële administratie. Dit levert zijn vruchten reeds af en we zullen komend jaar dit optimaliseren om betere managementinformatie te kunnen leveren.
- Voldoende personeelsleden zullen een BHV-cursus/herhalingscursus volgen.
- Projectmatig werken wordt steeds verder ingevoerd. Het grote aantal projecten en het grote tijdsbeslag dat dit van iedereen vergt doet beseffen dat dit belangrijk is, met name voor het individuele timemanagement.

- Er is in overleg met de RvT gekozen voor een nieuwe accountant. Dit zal een ondersteuning zijn bij de verdere professionalisering van de organisatie.
- Er komt in 2019 nieuwe kantoorruimte voor het merendeel van de medewerkers.

Raad van toezicht

De raad van toezicht van de SWEK bestaat uit de volgende personen:

W.W. de Jong (voorzitter)
W.J. de Zeeuw
W. van Leussen
A.J. Borgdorff
S.M. van Nieuwenhuijzen

De raad van toezicht vergadert 1 x per kwartaal. In 2017 is vanuit de raad een auditcommissie ingesteld, bestaande uit W.J. de Zeeuw en W. van Leussen. De auditcommissie overlegt een aantal keer per jaar met het bestuur en de accountant.

De raad van toezicht houdt toezicht op:

- het beleid van het bestuur, de algemene gang van zaken in de stichting en de relatie met haar omgeving;
- de realisatie van de statutaire doelstellingen van de stichting, de strategie en de risico's;
- de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- de financiële verslaglegging;
- de naleving van wet- en regelgeving en de governance-structuur.

Daarnaast staat de raad van toezicht het bestuur met raad en daad terzijde en dient haar gevraagd en ongevraagd van advies. De leden van de raad richten zich naar het belang van de stichting. De stichting faciliteert de raad door middel van het bieden van vergaderruimte en secretariële ondersteuning. De leden van de raad van Toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd.

Inwoners Kinderdijk

- Ook in 2019 minimaal 4 x per jaar overleg met de Belangenvereniging Leefbaarheid Kinderdijk. We gaan afspraken maken in welke vorm het overleg plaatsvindt. Ook lijkt het goed om te onderzoeken of een "leefbaarheid" agenda voor het dorp kan worden opgesteld, waar wensen en ambities in opgenomen kunnen worden en in de tijd kunnen worden gezet.
- Wij willen deel uitmaken van de gemeenschap rondom Kinderdijk en een goede buur zijn. Dit betekent voor ons dat wij ons bewust zijn van de cultuur van onze streek en ons bewust zijn van de invulling van de zondag.
- De vrijwilligers van speeltuin 't Balkengat zijn betrokken bij de organisatie van de verlichtingsweek.

Molen- en Gemalenwereld

- Wij zijn actief lid van de Vereniging Hollandse Molen.
- Wij zijn actief lid van molennetwerk Zuid-Holland.
- Wij voelen ons mee verantwoordelijk voor de instandhouding van het ambacht van molenmaker en het werk van molenaars.
- Wij houden contact met molenorganisatie de Zaanse Schans.
- Onderzocht wordt of een nauwere samenwerking met de SIMAV voordelen voor beide partijen op kan leveren.
- Samenwerking met regionale gemalenstichting.

Ondernemers, deze zijn te onderscheiden in een aantal groepen.

- Ondernemers, waar wij goederen en diensten inkopen. Onze insteek is om dit te doen op de economisch/maatschappelijk meest voordelige wijze. In onze ogen betekent dit, mits verantwoord, zo dichtbij als mogelijk is. Veiligheid en duurzaamheid zijn begrippen die ervoor zorgen dat wij steeds meer werken met gecertificeerde bedrijven.
- Ondernemers, die ons klanten bezorgen. De reisorganisaties, cruisevaartmaatschappijen en vervoerders. Deze professionele partijen zullen wij kwaliteit leveren met een goede prijs-kwaliteitverhouding. Ook zullen wij deze partners betrekken bij onze ontwikkelingen en gezamenlijk de belevenis verbeteren voor onze klanten.
- Waterbus. De zeer succesvolle verbindingen van Rotterdam en Dordrecht naar Kinderdijk met name in de daluren wordt voortgezet en wellicht uitgebreid in tijd. Ook wordt samen met Qbuzz de busverbinding betrokken in het optimaliseren van het openbaar vervoer naar Kinderdijk.
- Ook worden deze partijen betrokken bij het ontwikkelen van de Kinderdijk customer journey app. Er komt een gezamenlijke proef met het uitbreiden van de vaartijden van het Driehoeksveer in de weekenden in de wintermaanden.
- Ondernemers uit Kinderdijk en de Alblasterwaard, die door de aanwezigheid van het Werelderfgoed Kinderdijk klanten trekken en voorzien in een behoefte. Wij werken met een aantal van deze ondernemers samen middels arrangementen. Wij staan open voor ideeën en kunnen door middel van onze site een platform bieden, waar ondernemers van kunnen profiteren.

Sponsors

- Er is vormgegeven aan ons sponsor- en relatiebeheer beleid. Er is een team van medewerkers en vrijwilligers opgeleid om hier inhoud aan te geven.

- Er zal nog een aantal nieuwe sponsors worden verwelkomd.
- Er zal een start worden gemaakt met een vriendenwervingsprogramma.

Onze gasten

- Last but not least. Deze mensen maken het financieel mogelijk om de doelstellingen en ambities van de SWEK te realiseren.
- In 2019 leveren wij meer kwaliteit en hebben wij nieuwe arrangementen, met name ook voor jeugd.
- Met elkaar proberen we elke bezoeker tot ambassadeur van ons gebied te maken.

Natuurlijk zijn dit niet alle betrokkenen. Als stichting zijn wij vertegenwoordigd in tal van organisaties en overleggroepen. Deze organisaties bewegen zich op diverse terreinen. De nadruk ligt op het gebied van toerisme en recreatie, molens en molenbeheer, en cultuur en erfgoed.

Investeringsprogramma 2019

- 1) Bouwen berging achter Wisboomgemaal
- 2) Aansluitapparatuur voor glasvezelnetwerk
- 3) Inrichten horeca-servicepunt hulpgemaal + picknickweide & terras
- 4) Upgrade waterbussteiger
- 5) Straatmeubilair In- en Uitstapzone
- 6) Opstapplaats boten
- 7) Plankosten "molens van gas af"

Totaal van dit investeringsprogramma bedraagt voor rekening van de SWEK naar verwachting maximaal € 185.000,--

Financiële begroting 2019 - Wat gaat het kosten?

BATEN	Begroting 2019
Inkomsten entreegelden	1.894.769
Inkomsten steigers	123.967
Inkomsten rondvaartboot	380.734
Inkomsten gidsen	137.615
Inkomsten verkopen souvenirs en horeca	1.162.712
Inkomsten parkeren	82.905
Onderhoudsbijdragen	182.724
Huurinkomsten molens	44.000
Overige inkomsten	
TOTAAL BATEN	4.009.426

LASTEN	Begroting 2019
Inkoopwaarde verkopen	609.000
Personeelskosten	1.898.870
Overige personeelskosten	100.920
Vrijwilligers	95.000
Afschrijvingen	85.000
Huisvestingskosten	714.200
Verkoopkosten	130.195
Kantoorkosten	115.500
Algemene kosten	95.000
Groot onderhoud	
Reservering groot onderhoud	
Gemeentelijke heffing	
TOTAAL LASTEN	3.843.685
Resultaat operationele bedrijfsvoering	42.000
Exploitatieresultaat zonder projecten	123.740

<u>Projecten</u>	Begroting 2019
Inkomsten	480.325
Kosten uit lopende projecten (onderhoud)	-930.250
Kosten uit lopende projecten (overig)	PM
Resultaat / eigen bijdrage SWEK	-449.925
Exploitatieresultaat inclusief projecten	-326.185

SWOT-analyse

Sterkte

- Kinderdijk is UNESCO Werelderfgoed en is daarmee internationaal bekend.
- Authentieke karakter van ons gebied.
- Unieke bereikbaarheid over water.
- Grote groep gemotiveerde vrijwilligers.

Zwakte

- Ontbreken passend bezoekerscentrum.
- Kinderdijk is over de weg niet gemakkelijk bereikbaar.
- Parkeerfaciliteiten zijn beperkt.
- Te weinig regie over toeristische activiteiten in molengebied.
- Inkomsten zijn voor groot deel afhankelijk van één grote klant.

Kansen

- Toeristische ontwikkeling is positief. Huidige doelgroep groeit (internationaal en 50+) en kan meer besteden.
- Online marketing zal extra omzet doen genereren.
- Doelgroep jongeren kan extra bezoek opleveren, dankzij het nieuwe educatie programma.

Bedreigingen

- Afhankelijk van bestuurlijke processen van 2 gemeenten.
- Complexiteit besluitvormingsprocessen.
- Beperkte infrastructuur.
- Ruimtelijke ontwikkelingen in omgeving, horizonvervuiling.